

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társanál.

Főszerkesztő:

Dr. Székely Albert

Felolós szerkesztő:

Dr. Fehér Márton.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közzünk.

Október 6.

Irta: Dr. Nagy György.

Hát meddig marad még a vértanúknak
Szörnyű halála bosszúatlanul?!
Vagy elaszott ereje két karunknak
S lett a párdubból gyenge, gyáva nyúl?!
Ha tudjuk mi a kötelesség, hála,
Ha valljuk, hogy még magyarok vagyunk,
A tizenhárom hős szörnyű halála
Útésre edze bosszuló karunk!!

Hát meddig tűrjük, hogy tapodjon rajtunk
A gyilkosoknak átkozott faja?!
Vagy meghunyászkodottan csak sóhajtunk,
Mig ránk borul az örök éjtszaka?!
Ez éjtszakát magyar nép óh ne várd be,
Iszonyú lenne színe, zengzete
Halott dalként zugna Gotterhalte,
A szemfedő-szin sárga-fekete!!

Imánkat a szabadság Istenéhez
Hiába küldjük, nem hat el oda,
Felfogja, mint napsugár a felhő,
Az elfeledett magyar Golgota.
De ha felépül ott a szent templom,
Mit véres boszú csontokból emel,
Az abban gyújtott áldozatnak füstje
És az ima nyitott egekre lel!

Hazug próféták hasztalan tanítják,
Hogy úgy haladhat csak a nemzetünk,
Ha elfeledjük multunk minden kinjét,
Ha a sebekre mély fátyolt vetünk.
Oh másra tanít szívünk dobogása,
Oh mást tanít a hazaszeretet,
Sirt annak, ki sirunkat megásta,
A vérért vért, a könnyért könnyeket!

Hívvány a gyermek, hogyha megcsókolja
Szülője gyilkosának a kezét,
S hazánk fiai közt akadt sok szolga,
Ki ilyen bűnben gyakran vétkezék!
Himnuszba szóni azt, ki korbácsával
A csontig érő mély sebet csapott,
A szemtelen verébéhez illik, rávall,
De nem teszik meg a szabad sasok.

Hazánknak sorsa bánatos, borongó,
Egén nem fénylenek most sugarak,
Lehet idő jön, mely ahhoz hasonló,
Milyent te láttál egykoron Arad!
A vértanúknak lelke legyen fényünk,
Ha a reményünk éjtszakába jut,
S mint ők, mi is édes hazánkért éljünk
S ha kell legyünk érette vértanúk!!

Ha még egyszer azt üzeni . . .

1905. okt. hó 4-én

A királyt legujabban arra akarják reá bírni az ő tanácsosai, hogy üzenjen megint valamit lázongó néptörzsének, a nyakas magyaroknak.

Azért írjuk, hogy megint, mert már egyszer üzent. Akkor Tisza István tanácsolta volt az üzenetet, melynek tartalma az volt, hogy: *üzljen a nemzet!*

Az ítélet megdöbbenő volt: elsöpörte a hatalom polczáról azt a pártot, mely a bécsi érdekek védelmezője, a császári akarat végrehajtója volt és amelynek 33 éves gyászos uralma alatt a nemzet anyagi és erkölcsi javakban pusztult, az ország népe koldusbotra jutott, de a közhatalom birtokosai, a szabadelvű párt támogatói meghíztak, megtollasodtak.

Joggal várhattuk volna, hogy ezután az a többség kerül ura-

lomra, melyet a magyar választópogárok azért küldöttek a parlamentbe, hogy a császári hatalomnak utját állják, az örülden költekező militarizmus pénzpocskolásának gátat vessenek s Magyarországot megfelelő gazdasági és politikai retormokkal ujjaalakítsák s alapját vessék meg oly magyar nemzeti államnak, hol minden arra érdemes polgár politikai jogokkal bírasson és lét-fenntartási eszközeit megszerezhesse.

Ebbeli hitünket erősítette az, hogy a király, a leglovagiasabb király, kötelezőnek fogja elismerni azt az ítéletet, melynek meghozatalára maga hívta föl a nemzetet.

De csalódtunk! A király tanácsosaira hallgatva, úgy tett, mint egy olyan kártyás, aki csak akkor ismeri el az eredményt magára nézve kötelezőnek, ha — nyer, ellenkező esetben a játszma nem érvényes.

Nem érvényes tehát a január 26-án fenségesen megnyilatkozott nemzeti akarat ítélete sem, mert nem kedvez a bécsi törekvéseknek. Hanem azért fog üzeni a király még egyszer: *üzljen a nemzet s addig fog üzeni, míg egy Bécsnek tetsző többség nem jön létre.*

Ezt a játékot — kártya nyelvén szólva — guta ütésre való játszásnak nevezik, de jelen esetben az esélyek nem egyenlők, mert a nemzetet meg nem ütheti a guta . . .

Tegyük fel azt az eshetőséget, hogy, ami kizártnak tekinthető — pénz, erőszak, csalás, hamisítás, a katonai erő törvénytelen fölhatalomása által létre jönne egy magyar-ellenes labanc-párti többség, mely Bécsnek oly engedelmes szolgálja volna, mint a szabadelvű párt. Mi következik ebből?

Az, hogy utólag beigazolást nyerne az, hogy Magyarországon a bécsi akarat ellen a kisebbség-

nek mindenkor joga van az obstrukcióhoz nyúlni, joga van a törvényhozás és kormányzás gátlását megakasztani, mert *ime*, mikor a nemzet egy nemzeti irány többséget küldött a parlamentbe, annak kormányrajutását megakadályozták.

A nóta tehát előlről kezdődnek s a király megint üzenne kedvelt híveinek s üzenne mindaddig, míg a nemzet meg nem unja az érdekeivel üzött rút játékot s eltanulván Bécsből a sok üzenet-küldést maga is megüzenné a királynak azt, amit a norvégiek nemrégiben II. Oszkárnak megüzentek . . .

A nemzet király nélkül meg tud élni valahogy, nem pusztul bele, sőt csak akkor lehetné igazi, demokratikus alapokra épített magyar nemzeti államról beszélni.

Addig pedig szolgálunk, a császári önkény hívvány szolgál . . .

Fischer-Colbrie Ágost dr. s. püspök bérmantaja.

Mindenképen méltó fogadtatásban részesítette Újhely város illusztris vendégét, Fischer püspököt. A katolikus hívek kötelessége és szeretet hódolatával ünnepelték benne egyház megyejük érdemes főnökét, a másvalásuak pedig a díszes közjogi méltóság hordozóját s a kiváló tudóst üdvözölték benne. Ünneppé avatta itt tartózkodásának idejét az ő nemes egyénisége, fenkölt gondolkodása, hibuzgó egyházi ténykedése, hazafiság és vallásosságától sugárzó többszörös megnyilatkozása, leereszkedő, nyjas modora.

Péntek délután 1 óra 45 perokor érkezett Fischer püspök Csizsárik János dr. teológiai tanár, Szekey Viktor, gr. Csáky Adorján dr. és Gruska Lajos sárospataki plébános kíséretében. A pályaudvaron a megye nevében Dókus Gyula alispán, a város részéről Pataky Miklós városi főjegyző fogadták. A kocsisort a városkapitány nyitotta meg, utána jött Majnath gróf fehér nyegesen Fischer püspök. A kocsi-ut két oldalán sorfaiat állott a főgymnáziumi ifjuság tanárai vezetése alatt. A nagytemplom mellett hatalmas diadári hirdette: „Aldott ki az Úr nevében jón!” Innenütközde a gazdagon feldisített templomon keresztül egész a szentélyig a katolikus kör kereszt-jelvényes tagjai és a Mária Congregatio fehérhúas kis leányai állottak sorfaiat. A diadalívnel Hornyay Béla dr. mondott üdvözítő beszédet az egyháztanács részéről, a templom főkapujánál pedig Katinzky Geyza főesperes a papság részéről.

Rövid szertartás után a püspök teljes ornatusba öltözött segédkező papjai kíséretében a paróchiára ment át, melynek bejárata fenyővel nemzetiszini draperiával és a pápai színekkel volt díszítve. Itt, a részére berendezett lakosztályban fogadta a püspök a tisztelő küldöttségeket következő sorrendben: róm kath. papság, egyháztanács; görög kath. ev. ref., ag. ev., izraelita hitközségek; a vármegye, a város, a főgymnázium küldöttsége; róm. kath. iskolák; honvédszászlóalj parancsnokság; m. kir. közigyűzőség; függetlenség kör; megyei közkórház; folyamterménkörség, kulturterménkörség, m. kir. áll. erdőhivatal, m. kir. államvasutak műhelyfőnöksége, dalárda, a Caroiu-nem, Mária Congregatio és a kath. kör.

Este 7 óraker faklyámenet volt di. Hornyay ügyes rendezésében. A gyári zenekar kísérte a menetet a Diana-kertől a kispiacon át a paróchia elé, ahol dr. Kossuth János tartott üdvözítő beszédet, melyre Fischer püspök a következő szavakkal felelt: „Mélyen tisztelt Uram! Meghatott szívvel monok hálas köszönetet, mert a nagy kitüntést a melyen Sátoraljai hely városának köszönetem engem érdememen felül részesített — még nem volt alkalmam kiérdemelni, meg nem volt alkalmam szeretemet és tiszteletemet a város iránt kimutatni és máris ezen város köszönetem előlegezte nekem az ő tiszteletét és ragaszkodását, idejöttek a szeretet szimbolumával, az égő szövéttel. — Legyenek meggyőződé, hogy azért a szívért, amiret nekem hostak, én is odaadom szívetem és a mindennapi imámban is fogom kérni az Isten áldását ezen városra és ezen városnak minden polgárára. A jó Isten áldja meg, védje és oltalmazza önöket.” — Majd a dalárda énekelt s a gyári zenekar játszott pár darabot. És a Hymnusz

hargjai mellett szétoszlott az ünneplő közönség.

Ezután a paróchián társasvácsora volt, melynek folyamán a házigazda üdvözölte kiváló vendégét és köszönetet mondott mindazoknak, akik segítségére voltak, hogy az ő főpapját méltóképp fogadhatta.

Szombatn reggel misét mondott a püspök, utána pedig nagyszabású beszédben fejtegette a bérmálás szentségének jelentőségét. Majd fényes segédlettel megkezdte a bérmálást és délig 1030 embert bérmált meg.

Délben társasbéd volt a paróchián, amelynek folyamán Fischer püspök a pápát és királyt éltette. Miklóssy István pápai káplán és Fejes István ev. ref. lelkes Fischer püspököt, a házigazda Dókus alispánt és Thuránszky főjegyzőt, id. Meczer Gyula pedig a házigazdát üdvözölték.

A délután folyamán a püspök pár látogatást fogadott, azután estig gyónatott s folkereste a bérmálkozó óhajító betegeket saját otthonukban. Este Ambrózy Nándor látta vendégül Fischer püspököt. A vacsora folyamán Ambrózy Ágoston üdvözölte a ház illusztris vendégét. Hornyay dr. a háziakat éltette. Buza Barna dr. pedig mély tartalmu beszédben fejtegette a vallás és politika köicönhatását. Asztalbantás után Tarnay Alajos zongoraművész mesteri játékát élvezte a társaság.

Vasárnap reggel 8-kor misét mondott a püspök, utána pedig hazafias vonatkozásokban gazdag egyházi beszédet tartott a vallásosság fontosságáról. Ezt követte a főgymn. ifjuság, majd pedig a vidékiek bérmálása delig. A misét Tarnay Alajos remek orgona játékkal kísérte. Délben a püspök pár látogatást tett. 1 óraker a paróchián társasbéd volt, melynek folyamán Korbély Géza ag. ev. lelkes szép beszédben üdvözölte a püspököt. Matolay Elele Babics püspököt, Buza Barna a házigazdát éltette, a házi gazda pedig megköszönte Fischer püspöknek, hogy hívei érdekében annyi odaadással és áldozatkészséggel fáradozott.

Délután még a paróchián a hölgyek, az állomások pedig egyes helybeli előkelőségek bucsutszertelgesét fogadta Fischer püspök; azután a 4 órai vonattal elhagyta városunkat. Katinzky plébános csatlakozott a kísérethez, hogy mint zempléu-megyei főesperes a megye határain belül a további bérmauton püspöke segítségére legyen.

Örömrünkre szolgál azon kétségtelenül megállapítható tény regisztrálása, hogy Fischer püspököt, a kath. hitélet eme kiválóságát méltóképpen fogadta s ünnepelte városunk.

Buza Barna — képviselő. E hó 2-ára volt a sauhelyi választókerületben a választás napja kitűzve. Választási elnök Pekáry Gyula volt, a ki — miután a képviselőségre csak egyedül dr. Buza Barna jelöltetett, őt a törvény szerint a kerület egyhangulag megválasztott képviselőjének jelentette ki és neki a megbízó levelet szép beszéd kíséretében nyomban át is adta. Buza Barna meghatott szavakkal mondott köszönetet az irányában megnyilvánult bizalomért. Ezzel a választási aktus befejezést nyert és a polgárság a függetlenség körbe reggelire gyűlt össze, hol az ujonnan megválasztott képviselőt lelkesen ünnepel-

ték. A dissidensek előnye ez alkalommal a következő táviratot intézte Buzához: „Fogadd fényes megválasztásodhoz a dissidensek részéről is szívből fakadó üdvözlétünket *Darányi Ignác*.”

A MEGYE ÉS VÁROS

A polgármester évi jelentése.

1905. október 4-én.

Sátoraljai hely város polgármestere most küldte szét az 1904-ik évről szóló jelentését. Ezen jelentés szétkülönböztetése ideje jellemzi a legjobban a városaházban uralkodó új buzgalmat. Ennek legkésőbbben január hó végéig már a képviselőtestület tagjainak a kezei között kellett volna lennie, hogy az elmúlt évben végzetek fölött kritikát gyakorolni és a mi megvalósítandó lett volna, azt megvalósítani lehetett volna.

Ha van méntesség arra, hogy a jelentés ily későn látott napvilágot, az csupán az, hogy a polgármester ur nem akarta a hivatalos működéséről előbb a szegénység bizonyítványát előbb, választás előtt közhírre adni. Mert ez az évi jelentés, bizony, bizony nem egyéb szegénységi bizonyítványnál.

Hiába lapozgatjuk át, nem látunk benne egy sort sem, mely a város javára tett és befejezett intézkedésekről szólna, és nyomát sem látjuk annak, hogy a polgármester foglalkoznék oly javaslattal, melynek célja volna a polgárság anyagi jólétének emelése és az amugy is terhesnek mondható pótdadó valami uton módon való csökkentése. Mert, hogy ez utóbbi keresztülvihető volna, az bizonyos. Nem kell egyéb, mint a kötelezősége tudása, és erős akarata.

Az 1904. évben a *képviselőtestület* 40, a *tanács* 50, az *arvaszék* 38, a *képviselőtestület* által megválasztott 7 *bizottság* 54 ülést tartott, s ezeken az üléseken összesen 2949 ügy nyert elintéztést.

A közigazgatási iktatóba beérkezett 23962 ügydarab, kisebb peres ügy fölvetéssel 1454, a rendőrségi iktatóba beérkezett 6224 drb. A tanács hatáskörébe tartozó kihágások száma 105 volt, képesítések között iparendély kiadott 46 esetben, engedélyhez kötött 8, más esetben 57.

Népszámlás. 1904-ben elhaltak 501-en, házasság kötött 151 esetben, születési eset volt 717, ezek közül nem törvényes házasságból született 128 gyermek, míg halva 13-an születtek. *A pénztárforgalom* 641,451 K 13 fillért tesz ki, s ebből állami adó 546,364 K 17 f. volt, községi pótdadó pedig 67,305 korona.

A város rendelkezése alatt álló pénzek és vagyonok összege: 183596 K. 90 fillér, melyből iskolai alap 54000 K., kamatozó kötvény 36300 K., Kossuthszobor alap 11257 K. 97 fillér, míg a többi összeg kisebb alapok közt oszlik meg.

A gyámfenntartás letétbe van köztvépénzben, értékpapirokban és köztvényekben 412,181 K 91 f., értéktárgyakban 742 kor, ért. a tartalékalap 10442 K 16 f., az árvák vagyona házakban 480,619 koronát, földbirtokokban 82,532 koronát tett ki. A gyámoltak száma 1214, a gondnokoltak pedig 59 volt.

Szegényellátásra 708 koronát fordítottak az egész évben, a mi vagy azt mutatja, hogy városunkban nincsen szegény ember, vagy azt, hogy a szegényügy mostoha elbánásban részesül.

A közigazgatásügy kedvezőtlen volt, mivel a vürheny és typhus járványosan léptek föl s számos áldozatot kiváltak.

Építkezés: építési engedély kiadott 118 esetben.

Iskolák: ovodába járt 65 gyermek, iparisiskolába 347, kereskedelmi tanonciskolába 63 tanuló.

Ezek volnaának a jelentés statisztikai adatai.

Függelékül a polgármester jelentést tesz a vízvezeték ügyében s ezt megelőzőleg felsorolja mindazt, a mit — nem tett meg.

Erre majd alkalmilag visszatérünk.

X.
≡ **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyi ügyvivő Zemplénvármegyében a kocsói anyakönyvi kerületbe *Szany* Kálmánt, a görögnyelve *Vojtany* Endrét, a száraiba *Lefkovic* Kálmánt anyakönyveztető helyettesekké kinevezte.

HIREK.

Egy családapa keservei.

A városi választás napján nem voltam itthon, csak az esteli vonattal érkeztem haza. Amint kocsim elhaladt a városháza előtt, szívem örmömlen telt el arra a látványra, ami előmben tárult. A tanácssteremben dusan terített asztal körül vigarcok, sőt még dévaj muzsikaszó is igyekezett a jó kedvet emelni. No monok, itt alaposan megbuktatták az elégedetleneke a despotát és most győzelmi tort ülnek. Újhely megszabadult a nagy — tehértől. Majd kiugrottam örmömben a kocsiból és ugyancsak siettettem a kocsiat, hogy minél hamarabb megvigyem anyukomnak a jó hirt.

És én édes, jó anyukom nagyon furcsán honorálta híradásomat:

— Vén tökfikó vagy!

— Mit monszd?

— Hogy beszédhetsz ilyen zöldket?! Egyhangulag, nagy lelkesedéssel újra a despotát választották meg főatyának.

Nem tudott a fejembe menni, hihetetlennek látszott előttem a dollog.

— A tegnapi értekezlet után, melyen mindenki, aki csak tudta száját használni, szidta a despotát és kárhoztatta a mostani rendszert, hogy választhatták tehát meg újra őt?! Meg aztán minek örülnek, miért vigadnak a tegnap még kesergő városatyák a polgármester győzelmén?

— Nem érted a dolgot, választotta az én okos anyukom. A polgármester bocsnátot kért eddigi rossz magaviseletéért és megfogadta, hogy a jövőben meg fog javulni. Megígérte, hogy 6 hónap alatt létrehozza a vízvezetékét, egy év alatt rendbehozza a város utcáit, azután sétakertet, redoutet, tüzjelző állomást, vásárcsarnokot, sőt új színházat is csináltat Újhelynek és a városi gazdálkodást és igazgatást is rendessé, becsületessé teszi, végül megígérte, hogy kiviszi a belügyminiszternél, hogy Újhely városa az „*Igért földjére*” változtathassa a nevet. Ezért választották meg újra nagy lelkesedéssel polgármesternek.

— Ej, anyukom, felelelem, nagyon szomorú dolgok ezek. A lenyelt béka adomája jut eszembe erről a választásról. Köt atyafi egy vitás kérdésben fogadott egymással oly feltétel mellett, hogy a vesztes fél köteles lesz egy békát lenyelni. A vesztes atyafi le is nyelte a békát, de mindjárt utána ki is sütötte, hogy igaz, az másikkak, hanem neki volt igaza, azért mostan a másikkak

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ SZER.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljai hely, Fő-tér.

is le kellett nyelni a békát. Miután így mindaközt lenyelték egy-egy békát nagy fejjakarintással, megszólal az egyik atyafi, mondván: „Mondja nek, hát tulajdonképpen minek is nyeltük mi le a békát? Így vagyunk ezzel a választással is. Mióta megszületett a rendezett tanácsú város, derék férfiak, a polgárság lelkes vezetői mindig nehéz, terhes küzdelemmel ostromolták a korrupt városi igazgatás nagyon is laza várát és most a választáson, mikor az éveket át előkészített csatát meg lehetett volna nyerni, bántó egykedvűséggel nézték a régi rendszernek porából való meglevénését. Bizony, minden józanul és becsületesen gondolkodó polgár felkiált hat ezek láttára az egyszerű atyafival, hogy „hát minek is nyeltük le a békát?”

Az anyjukom nevetett a viccelődésémen, de azért mégis csak védte a polgármestert.

— No, már akár mit mondsz, végtelenül bajos és édes egy ember ez a polgármester.

— Bájos, édes, mindenképp szerezés, — felelém én. Ha valami történik ezen a világon, az minden az ő kedvéért, az ő javára történik. Irigylésreméltó nagy díszója ide... Kőzeledett a városi választás ideje. Az ellenzék nagy harcikéddel készült a városi rendszer megdöntésére. A polgármester trónja inogni kezd — és mi történik? A Curia megemisszió Buza Barna mandátumát és az országos politika elvonja a közfigyelmet és vele a harcikéddet is a városi választástól. Egy másik díszó... kőzeledett a városi választás ideje. Az ellenzék nagy harcikéddel készült a városi rendszer megdöntésére. A polgármester trónja inogni kezd — és mi történik? Kiált a kolera Galiciában! A polgármester plakátokon figyelmezteti a közönséget, hogy jó lesz nem okoskodni, mert a kolera már csak néhány órányira van Újhelytől, hagyjanak hát neki békát, óvakodjék a közönség inkább a koleraától. No, a közönség a két baj közül már csak inkább a polgármestert választotta... Minden, minden az ő kedvéért történik ezen a világon...

Még egy másik választási aktus is volt a múlt héten: a Buza Barna programbeszédje. Vasárnap délután felvettem otthon a kérdést, hogy mint jó hazafinak, nekem is végig kéne ennem az estéli bankettet. Az én édes anyjukom fütte aztán tovább és oldotta meg a végén a kérdést, határozatilag kimondván, hogy na a nagy nap tiszteletére megpróbáljuk a rendes vasárnapi vacsorát, én pedig nem fogom végigenni a 3 koronás bankettet, hanem elhelyett vesznék egy 3 koronás páholyt és elmegyünk mindnyájan, az Olga lányom, meg a Laci fiam is, végignézi a bankettet. Az anyjukom elküldte ezután a Marit egy kis szalámiért meg egy kiló szőlőért a boltba, melyből a familiám pompásan jóllakván, elindultunk a banketre. A színház szufolóság megtelt falatozó közönséggel, a páholyokban díszes hölgyközönség. A muzsikaszó és pohárségség csakhamar igen új képet nyújtott. Ez hát az a nép, amelyre az osztrák császária szerint szomorú napok várnak? A beszédek pompásan voltak rendezve. Epen annyiban beszéd hangzott el, mennyiben a banketten voltak. Mindenki mondott a szomszédjára egy toasztot. Az Olga megánkiállt volt örömeben, mert valóban, jó napjuk volt a leányoknak. Még sohasem kaptak annyi toasztot, mint ezen a banketten. De az sem feltehető el, hogy a távolesők is felköszöntve legyennek. Így például több toást keretében atkozta a kormánypárt tagjait, akik nyomorultul még mindig a nemzet ellenségeivel

tanának. Eppen egy ilyen értelmű fölköszöntő közben érkezett a követ kezű sürgöny:

Budapest, d. u. 5 óra 30 perc.

Udvözlés. Igaz hogy engem is foelkoeszoentottek?

Dókus Ernoe.

Spongyát rá!

— **Stefánia hercegasszony.** Lónyay Elemér gróf neje több heti tartózkodásra Bodrogolászba érkezett.

— **Kinevezés.** A király Wilceek István, volt sauhelyi kir. törvényszéki jegyzőt, a miskolci kir. törvényszékhez bírót, — A pénzügyminiszteri ügyvezető Blaskovich Alpádot a királyhelmei adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

— **A kassai püspök Sárospatakon.** Dr. Fischer Coibrie Agoston kassai róm. kath. segédpüspök folyó hó 5. 6. és 7.-én Sárospatakon fog időzni, bérmlás céljából. A püspök előtt ott is számos küldöttség fog tisztelegni, köztük Beregszász István kir. tanfelügyelő vezetésével a helybeli és sárospataki állami elemi iskolák tanítói és a sárospataki tanítóképző intézet tanítványai.

— **Október hatodika a főgimnáziumban.** Említettük lapunk egyik előző számában, hogy a vértanuk emlékezetét pénteken, október 6-án nagyobb keretekben fogják megünnepelni Sátorajauhelyben is. A kegyesrendi főgimnáziumban — mint értesülünk — az ifjúság hazafias ünnepélyt rendez, melyet délelőtt 9 órakor a templomban gyászistenmisztet fog megelőznie. Azután a II-od osztályu tanteremben kezdetet vesz az ünnep. Malártsík Lajos önképzőköri elnök emlékbeszédet mond, Brossztl Gábor VIII. o. t., Székely Lajos VII. o. t. és Fábrián Béla VII. o. t. pedig alkalmi költeményeket szavalnak. A gyászünnepe, mely nyilvános lesz, az ifjúsági zenekar is közreműködik.

— **Eljegyzések.** Silberger Armin inancsi földbirtokos eljegyezte Krosz Szerénkét, Krosz Gyula nagykereskedő leányát Sátorajauhelyben. — Kovács Dezső az „Anker” biztosítársaság főigényőke f. hó 3-án Sauhelyben eljegyezte Székely Rózsikát, a Singer Izrael ny. ig. tanító és hittanár kedves és művelt lelkű leányát.

— **Hymen.** Csörghe Gyula a Behyna testvérek nagykereskedő cég társfőnöke f. hó 30-án vezette az ág. ev. templomban oltárhoz Ligeti Irenke urhölgyet, Ligeti Bertalan polgártársunk leányát.

— **Közgyűlés.** A Sárospataki Irodalmi Kör f. evi október hó 11-én d. u. 4 órakor a főiskolai tanásteremben közgyűlést tart, melyen az elnöki és másodelnöki tisztségek fognak betölteni, valamint a kör újraszervezésének módzatai fognak elhatározatni.

— **Lelkészi áthelyezések.** A munkácsi egyházmegyei püspök Górozó Bálint samogyi esperes-plébánost az amerikai Bridgeportba, Ósurgovics György szalódi lelkeszt pedig Sámogyra helyezte át.

— **Önkéntesek beiratkozása az eperjesi jogakadémián.** Az eperjesi ősi jogakadémián a beiratkozások rendes határideje lejárt s ezental tanárik engedélyvel iratkozhatnak be az elkésztettek, míg az önkéntesek beiratkozása október 8-ig tart. Ugyan- csak az önkéntes katonai szolgálatban állók előzetesen is jelentkezhetnek az akadémiá dékani hivatalánál, amely jelentkezőknek felvilágosítással készséggel szolgál. A beíráások eddigi eredménye ez évben is megfellel az évek óta mutatkozó magas létszámnak, a mennyiben az eddigi beíráatok száma közel kétszáz.

— **Hosszu kor.** Szeptember 28-án elhalt Sátorajauhelyben Károlyi János polgártársunk, aki isten kegyelméből hosszú 82 évet élt. Az öreg polgár valaha kovács mesterséget folytatott és munkája mindig becsület és tisztelgetet biztosított számára. Függetlenségi körülmények megalakulása óta egyik legtelkesebb híve volt és szegény öreg az utóbbi idők már-már remélni kezdte, hogy megadatik megérnie Magyarország igazi szabadságát, melyért ő valaha küzdött. Temetése szeptember hó 29-én ment végbe meleg, élénk részvéttel, ami azonban nem jelenti azt, hogy a résztvevők száma nagy lett volna. Utólerve szegény öreget a tiszta puritán becsületességű emberek sorsa: temetésén csak kevés ember hullatta az igaz részvét könnyeit. Még a Sátorajauhelyi ipartestület is, melynek Károlyi bácsi kezdetül fogva tagja volt, ki tudja miért, — elmaradt a temetésről.

— **Öngyilkosság.** Tandy Gábor homonai asztalos mester — a feletti elkeseredésében, hogy mennyiszonya visszaküldötte jegygyűrűjét, öngyilkosságot követett el, s kapott sebében meghalt.

— **Leánygyűlési gyűlés.** A Sátorajauhelyi Izs. Leánygyűlés f. hó 7-én szombaton d. u. fél 2 órakor Egri Etelka elnöklésével gyűlést tart, melynek tárgya egy szíret után rendezendő táncmulatság megszervezése.

— **Tűz.** Folyó hó 1-én délután 4 óra körül a tűzoltók kúrtszava tüzet jelzett. Komolyabb veszedelmű lehetett tartani, mert a tűz kiütésekor erősebb szél fújt. Szerencsére azonban csak egy istállóban a tetőzete gyuladt ki végzetatlanságból a Rókaszigeten, melyet hamarosan eloltottak. Az istálló tulajdonosa Kovács Mihály fuvaros.

— **Zsebmetszés.** Kleinman Simon városi írök tejeinek zsebből a tegnapi hetipiacon egy zsebtolvajná ellopott egy pénztárcát, melyben 6-8 korona készpénz volt. A tolvajt elfogták és a rendőrkapitánysághoz bekísérték.

— **A szociáldemokraták gyűlése, vagy a „dróton rángatott szocialisták.”** A sátorajauhelyi szocialisták f. hó 4-én, vasárnap délután 4 órakor a Magyar Király szálloda tánctermében népgyűlést tartottak. *Batic* Gyula helybeli népszónok üdvözölte a megjelenteket és elnökül *Szalay* Józsefet, jegyzőül *Hornák* Jánost ajánlotta, akiket egyhangulag meg is választottak. *Batic* Gyula a helybeli szociáldemokrata párt vezetője fejtette ki ezután nézetét a mai politikai helyzetről és szociáldemokrata szemüvegen bírálva azt arra a meggyőződésre jutott, hogy ez a válság csak az általános választójoggal oldható meg. A koalíciót folyton gyálazó beszéde végén felszólította pártját, hogy a pesti központi pártvezetőség bármilyen határozatának minden előzetes megfontolás nélkül vesse alá magát és annak egyszerű és rögtön engedelmeskedjenek, *mintha dróton rángatnák őket.* Ezután *Láncai* Aladár helybeli nyomdász szólalt fel, elítéli a központi pártvezetőség taktikáját, amiért az utcai verekedéseket provokálják. Kijelenti, hogy feltétlen hiva az általános választójognak minden megszorítás nélkül, követeli annak rögtön megvalósítását, de semmiesetre sem a magyar vezényszó és a nemzeti követelések rovására. Azután kifejti, hogy miért nem tartja megengedhetőnek a nemzeti követelések kikapcsolását és azon nézetének adott kifejezést, hogy az általános választójog jelenleg csak a koalícióval egyöntetűen eljárva vihető koreztül, annak ellenére semmiesetre, még utcai verekedésekkel sem. Ily értelemben határozati javaslatot is nyújtott be a felszólaló. *Ekkor Kálnassy* János jelentkezett

szólásra. Folytonos éljenzés és taps közepette jelentette ki, hogy nem járul hozzá Láncai indítványához, mert ő most is *sajnája, hogy nem vehetett részt a pesti utcai tüntetéseken mert bizony ő is becsúszott volna.* Ezután *Batic* válaszolt Láncainak. Ekkor újra Láncai kért szót, de beszédebe bele sem foghatott, mert a szólásszabadság hirdető szocialisták, mintha tényleg dróton rángatnák volna őket, féktelenül lármáznai kezdtek, sőt fölhangoztatták, hogy: *dobjuk ki le kell ütni!* Ekkor Láncai, nem akarta az amugy is ingerlett tömeget jobban felbőszíteni, a szólás szabadság legnyobban dícsőségére távozni volt kénytelen. A gyűlés utolsó pontja a pártvezetőség kiengesztelése volt. Jelmező a helybeli szocialista párt folyton hangoztatott hatalmára az, hogy a pártvezetőséget 6, mond *hat ember választotta*, mert több pártadót fizető *elvtárs* nem akadt. A gyűlés befejezése után a tömeg az aznapi „dícsőségétől” megittasodva a munkásinduló hangjai mellett oszlott szét. A gyűlésen a rendőrhatalmaság *Jurcsó* Agoston rendőrbiztos képviselte.

— **Templom-szentelés.** A bodzásujlaki újonnan épült ev. ref. templomot folyó hó 22-én fogják ünnepélyesen felszentelni.

— **Hirtelen halál.** Folyó hó 8-án reggel a Barátságkúria közel az ugynevezett „francia kerthez” halva találták *Havrilla* János helybeli boltiszlólgát, aki a Behyna-cégnél volt alkalmazva. Az életerős fiatal férfi még csak 38 éves volt. Fiatal nejét és három árva hagyott hátra. Megállapították, hogy a hirtelen elhalt boltiszlólgát szívszéllhűdés érte meg.

— **Katonai lovak kiosztása.** A kassai katonai vonatparancsnokságtól évenként kisorolt tenyésztésre alkalmas kanczák kiosztásában — darabonként 100 kor. árban — ezidén Zemplén vármegye kistenyésztői részesültek. A kiosztást, mely szeptember 28-án a kassai sátorbortban — Berzevicioy Zemplénvármegyei Gazdasági egyesületi titkár intézte — tartott meg. Kisoroltatott 46 drb. kancza, melyek közül a fellülvizsgáló katonai bizottság 18-at tenyésztésre alkalmatlannak talált, 28 darabot pedig kiosztás végett a Gazdasági Egyesületnek átadott. A kancsaállomány a várakozásnak megfelelő, úgy minőségére, mint számára, (előző évben 20 drbon alul volt a kiosztott lovak száma) a kiosztás minden nehézség nélkül rendben és általános megedeléssel ment végbe.

— **Meglötte magát.** Folyó hó 30-án délután a Magashegyi Tompa-dűlőben szerencsétlenül járt: *Olajos* Inru helybeli szőlőpásztor. Szemleletúra közben az egyik szőlőben megpihent, mialatt töltött fegyvert kezéből saját vizgázatlansága következtében elejtette. A fegyver nagyot dördült és a pásztor atestén megsebesítette. A fegyver csak puskaporrall és papir-fójtással volt töltve, mégis súlyos sebet ejtett a pásztorra, a kit a helybeli „Erzsébet” kórházba szállították.

— **A bodrogközi gazdasági vasút** érdekeltége, a Királyhelmei — Sárospatak, esetleg Bodrogzordahely között létesítendő 60 km. hosszú, keskenyágányu vasút építésére szükséges 400,000 k. tőke beszerzése érdekében részvényaláírás felhívást bocsátott ki.

— **Havi felhajtásos vásár** volt tegnap Sátorajauhelyben. A vásár a kedvezőtlen időjárás miatt gyenge, néptelen volt. Szarvasmarhát, különbözőn pedig lovakat keveset hajtottak fel.

— **Egy 13-18 és egy 9-12 nagyságú (filme is használható.)** Dr. Krüger-féle finom fényképező gép teljesen új állapotban potom árt eladó. Hol? megmondja a kiadóhatal.

— A Hírlapirodalom szenzációja. A fővárosi sajnálatsatika valóságos szenzációja A Nap, ma az ország legradikálisabb, legsókimundóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap független, érdekes tartalmas és teljes kronikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kéhez a vidéki olvasó. Reggel olvashatja a lap gazdag anyaga sorában a nap egész történetét és kritikáját: a teljes országgyűlést, a politikai információkat, a külföld s a vidék híreit, színházi, törvényeséki, sport- és egyéb eseményeket, továbbá a pontos és teljes tőzsejegyzéseket. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Abrányi Emil. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Ugron Gábor, a magyar ellenzék vezetője írja. Belső dolgozóitársai: Abrányi Emil, Bródy Mihály, Feld Aurél, Gergely István, Haosac Géza, dr. Hajdu Miklós, Kadosa Marcell, Kemény Simon, Mezei Ernő, Nadas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Thury Zoltán, Ugron Gábor. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevenségben új ez az újság. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újság a legolcsóbb is. Egyes szám ára 2 krajcár, előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyed évre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rék Sziárd-utca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

— Nyilatkozat. Több oldalról értesítenek bennünket, hogy rosszindulatú egyének azt a hírt terjesztik lapunkról, mintha előfizetési árát a régi árra emelte volna fel. Kijelentjük emellen és tudomására adjuk olvasóinknak, hogy ez az állítás rosszhiszemű koholmány, mert lapunk előfizetési ára eszentül is havonként 1 kor. 40 fill., negyedévenként 4 korona, félevenként 8 korona, egyes szám ára tőzsdékben és utcai elárúsítóknál 4 fillér. Noha ezen előfizetési ár a fél ára lapunk régi előfizetési díjának, mindazonáltal olvasóinknak egy minden tekintetben érdekes, friss és bőrtartalmú újságot adunk. Mutatványszámot bárkinek küldünk ingyen, ha erre bennünket egy levelező-lapon is felszólít. Tisztelettel a Budapesti Napló kiadóhivatala V., Honvéd-utca 10. sz.

— „Aból a küzdelemből, a melyt a magyarságról folytat az a nemzet, hatalmas rész jutott ki a magyar nemzeti eszme legintrinzigensebb harcosának: a „Független Magyarország”-nak. Nem ismer kéntőrfalazást ebben a kérdésben a „Független Magyarország”, amely élén Lengyel Zoltán főszerkesztővel, Bakonyi Samu főmunkatárral és Perczel Móríc felelős szerkesztővel a függetlenségi publicisták legkiválóbbjainak munkásságát viszi harcba a magyar nemzet jogainak kivívására. Politikájának meg nem alkuvó következetességén kívül vatamennyi rovatunk teljessége teszi megbízható napilappá a „Független Magyarország”-ot. Hírszolgálati színvonalon áll, azért tehát részletesebb és érdekesebb az információi; szépirodalmi részében mindig vonzó olvasni valót nyújt; színházi rovata pedig kritikáiban, valamint értesüléseiben — megóva minden klikktől való függetlenségét — általánosan élismeretlen szolgálja a községet. Dolgozó gárdát eszi a „Független Magyarország” szerkesztőségét s előtte csak egy a lényeges: a község érdeke. A „Füg. Magyarország” szerkesztősége, kiadóhivatala Cudapestben, VII., Erzsébet körút 50 szám alatt van s ide kell küldeni az előfizetési árakat, amelyek ára: egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona és egy hónapra 2 korona 40 fillér. Mindazon előfizetők, akik a lapra félelvi

14 korona díjjal előfizetnek s magukak még egy további félévre kötelezik meg, megkapják a pompás és művészes kivitelű „Fetőfi albumot”, melynek bolti ára 16 korona.

— Tanuló felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Két majorgazda

kerestetik új évi belépésre.
Ajánlkosni lehet a Csörgői uradalmi intézőségél. Posta Csörgő.

Eladó ház.

A nagyuj-utcai 130/c össz. számú tulajdonomat képező ház eladó.

Sátoraljaiújhelyen, 1905. okt. 2.

Kovalicsky Elek dr.
kir. közjegyző.

Külön bejáratu burorozott udvari szoba azonnal kiadó Nagyuj-utca 139. számú Bögözy-féle házban.

Makulatura papiros eladó.

Landsmann Miksa és Társa
könyvkereskedésben.

Bérbeadó, esetleg eladó

egy kétszobából, konyhából és mellékhelyiségekből álló lakóház, melybe asonnal be lehet költözködni.

Közvetítők díjazatnak.

Ertekezhetni dr. Erényi Máno ügyvéd irodájában Sátoraljaiújhelyben.

A dohánygyár tőzszomszédságában egy borbély, hentes, óras vagy déligyümölcs kereskedésnek különösen alkalmas üzlet helyiség, lakással együtt november hó 1 től kiadó.

Kiadó pince.

a városban egy szép, nagy, száraz pinczehelyiség. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nyomatott Landsmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljaiújhely.

Kizárólag tisztá gyapjukelmék és hozzávalók.

Fő üzlet: Budapest, Museum-körút 1.

Fiókok: Arad, Belgrád, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Miskolc, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Szófia, Temesvár, Zágráb.

Alapítottott
1845

NEUMANN M.

Alapítottott
1845

Telefon 226.

os. és kir. udvari szállító

Telefon 226.

férfi-, fiu és leányka ruha telepe

Miskolc Széchenyi-utca 44. Miskolc

Férfi és fiuöltönyök.
Feltöltök.
Gallérok.
Köppenyek.

Külön méret szerinti osztály.
Fővárosi kiállítás.
Személyes felügyelet alatt.

Fiú és leányka gyermek ruhák és feltöltökben folytonos újdonságok érkezése.

A szabott árak minden darabon számokban van feltüntetve.

Ház eladási hirdetemény.

Haláleset miatt Sátoraljaiújhelyben a Klastrom és Fókai utcára nyíló sarok telek valamint az Alsó-Korpáson 1984. hr. sz. belsőség jutányos áron, előnyös feltételek mellett eladó. — Ertekezhetni Szopó József ügyvéddel Beregszásson.

Szőlősgazdák figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az igen előnyösen ismert Malárcsik Pál-féle

Bor-sajtók szabadalmát

megvettem és azokat gépjavitó műhelyemben készítettem. Ezen gyártmányt, melyet kiváló szakszerűen készítettetek, a legmelegebben ajánlom a t. szőlősgazdák figyelmébe. A borsajtókat nagy választékban tartom raktáron.

Kiváló tisztelettel

Reismann Károly

gépjavitó műhelye

a dohánygyár háta mögött.

Eladó ház.

A csalogány-utcai házaim akár házanként, akár a funduson álló összes épületekkel eladók.

Ertekezni lehet:

Olchváry Lajos

tulajdonossal

B.-Szerdahelyen.